

საქმე # 120100119002798285

საქმე №1ბ/608-19

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

25 სექტემბერი, 2019 წელი
თბილისი

ქ.

**თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატის მოსამართლე: გერონტი კახეთელიძემ**

მარიამ ნანეიშვილის მდივნობით,

სახელმწიფო ბრალმძებლების: გ-----ის, კ-----ის,
მ-----ის

მსჯავრდებულის: ა-----ის

ადვოკატის: ნ-----ის

თარჯიმნის: თ-----ის

**მონაწილეობი
თ,**

ღია სასამართლო სხდომაზე, ახალციხის რაიონული პროკურატურის პროკურორ **კ-----ის** და მსჯავრდებულ **ა-----ის** ინტერესების დამცველი ადვოკატების - **ნ-----ისა** და **ი-----ის** სააპელაციო საჩივრების საფუძველზე, განიხილა სისხლის სამართლის საქმე (გამოძიების №0-----) **ა-----ის**, დაბადებულის 1-----ს, საქართველოს მოქალაქის (პ/ნ №4-----), ნასამართლობის არმქონის, არასრული საშუალო განათლებით, დაოჯახებულის, რეგისტრირებულის და ფაქტობრივად მცხოვრების: ა-----ში, მიმართ, დანაშაულებისათვის, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი);

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ – ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, **ა-----მა** ჩაიდინა გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე

118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, რაც გამოიხატა შემდეგში:

ახალციხის რაიონის სოფ.ჭ-----ში მცხოვრები ა-----ი თანაცხოვრების პერიოდში გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით ამცირებდა და შეურაცხყოფდა არარეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფ მეუღლეს ნ-----ს, რომელსაც 2018 წლის 10 ნოემბერს, ღამის საათებში, თავის საცხოვრებელ სახლში, ურთიერთშელაპარაკების და ეჭვიანობის ნიადაგზე წარმოშობილი უსიამოვნების გამო, მიაყენა ჯერ სიტყვიერი შეურაცხყოფა, ხოლო შემდეგ ხელის რამდენჯერმე დარტყმით თავის არეში მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა, რის გამოც დაზარალებულმა განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ა-----მა ჩაიდინა გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი წინასწარი შეცნობით ორსული ქალის მიმართ (ორი ეპიზოდი), რაც გამოიხატა შემდეგში:

2018 წლის 1 დეკემბერს, დაახლოებით 05:00 საათზე, ა-----ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, ა-----მა ურთიერთშელაპარაკების და გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით ეჭვიანობის ნიადაგზე წარმოშობილი კონფლიქტის გამო, რომლისთვისაც ასევე ცნობილი გახდა მეუღლის ნ-----ის ორსულობის შესახებ და მოსთხოვა ნაყოფის მოშორება, რაზედაც მიიღო კატეგორიული უარი, აღნიშნულით განაწყენებულმა ა-----მა მიაყენა ჯერ სიტყვიერი შეურაცხყოფა, ხოლო შემდეგ ხელის ერთხელ დარტყმით მიაყენა თავის არეში ფიზიკური შეურაცხყოფა, რის გამოც დაზარალებულმა განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

ასევე, 2018 წლის 1 დეკემბერს, დაახლოებით 18:00 საათზე, ა-----ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, ა-----მა ურთიერთშელაპარაკების და გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით ეჭვიანობის ნიადაგზე წარმოშობილი კონფლიქტის გამო, რომლისთვისაც ასევე ცნობილი გახდა მეუღლის ნ-----ის ორსულობის შესახებ, მოსთხოვა ნაყოფის მოშორება, რაზედაც მიიღო კატეგორიული უარი, აღნიშნულით განაწყენებულმა ა-----მა მიაყენა ჯერ სიტყვიერი შეურაცხყოფა, ხოლო შემდეგ ხელის რამდენჯერმე დარტყმით თავის და ტანის არეში მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა, რის გამოც დაზარალებულმა განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენით:

ა-----ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო

შრომა 120 საათის ვადით.

ა-----ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 300 საათის ვადით (2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათის ეპიზოდი).

ა-----ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლის ვადით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის გამოყენებით, ჩაეთვალა პირობით და საქართველოს სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 3 წელი (2018 წლის 1 დეკემბრის 18:00 საათის ეპიზოდი).

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის გამოყენებით, დანიშნული სასჯელებიდან უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, **ა-----ს** სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლის ვადით, რაც, საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 3 წელი.

ა-----ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის დრო - 2018 წლის 2 დეკემბრიდან 2018 წლის 6 დეკემბრის ჩათვლით.

ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ახალციხის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა **კ-----მა** და მსჯავრდებულ **ა-----ის** ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა - **ნ-----მა** და **ი-----ემ**. წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივრით და სააპელაციო პალატის სხდომაზე ბრალდების მხარემ მოითხოვა განაჩენში ცვლილების შეტანა **ა-----ისათვის** დანიშნული სასჯელის გამკაცრების თვალსაზრისით, კერძოდ, მსჯავრდების ყველა ეპიზოდში სასჯელად თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა, რაც არ იქნას ჩათვლილი პირობითად, ხოლო დაცვის მხარემ მოითხოვა **ა-----ის** მიმართ გამოტანილ, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენში ცვლილებების შეტანა, კერძოდ, ბრალდების 2018 წლის 10 ნოემბრისა და 2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათის ეპიზოდებში გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა. (იხ. სააპელაციო საჩივრები).

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეისწავლა რა საქმის მასალები, საქართველოს სსკ-ის 297-ე მუხლის მოთხოვნათა ფარგლებში შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი, გაეცნო სახელმწიფო ბრალმდებლის, ასევე მსჯავრდებულის ადვოკატების სააპელაციო საჩივრების მოთხოვნას, ყოველმხრივად და ობიექტურად შეამოწმა და შეაფასა

საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ა-----
ის მიმართ გამოტანილ, ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის გამამტყუნებელი განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება და ა-----**ი** გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ მსჯავრდებაში შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მეშვიდე ნაწილის შესაბამისად, „დადგენილება ბრალდებულის სახით პირის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ უნდა ემყარებოდეს დასაბუთებულ ვარაუდს, ხოლო გამამტყუნებელი განაჩენი – უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ“. საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, „სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე“. აღნიშნული კონსტიტუციური დებულებები წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებენ უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს - „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის მტკიცებულებების საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. გარდა აღნიშნულისა, მტკიცებულებათა უტყუარობის კონსტიტუციური სტანდარტი მოიცავს არა მხოლოდ საეჭვო მტკიცებულების დაუშვებლობის მითითებას, არამედ ასევე მოთხოვნას, რომ საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტისა თუ გარემოების დადასტურება მხოლოდ სანდო წყაროდან მიღებული და ჯეროვნად შემოწმებული ინფორმაციის საფუძველზე მოხდეს. მტკიცებულების წარდგენის მიზანს საქმისათვის რელევანტური ფაქტებისა და გარემოებების დადასტურება წარმოადგენს, რაც საბოლოო ჯამში პირის ბრალეულობაზე მიუთითებს.

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ყოველი ბრალდებული უდანაშაულოდ მიიჩნევა, ვიდრე მისი ბრალეულობა არ დამტკიცდება კანონის შესაბამისად. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მტკიცების სტანდარტად განიხილავს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს და განმარტავს, რომ ასეთი მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან (იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: „ელ-მასრი ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა მაკედონიის წინააღმდეგ“ (El-Masri v The Former Yugoslav Republic of Macedonia) [დიდი პალატა], №39630/09, პარაგრ. 151,

13.12.2012, „ჰასანი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (Hassan v The UK) [დიდი პალატა], №29750/09, პარაგრაფი 48, 16.09.2014).

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, „მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ“. ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“, ხოლო ამავე კოდექსის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, „არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი“.

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 1988 წლის 6 დეკემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე Barberà, Messegue, Jabardo v. Spain, პუნქტი 76-77) განმარტებულია, რომ პროკურატურამ უნდა წარადგინოს საკმარისი მტკიცებულებები იმისათვის რათა პირის მსჯავრდება მოხდეს. რაიმე სადავო მტკიცებულების შემთხვევაში საკითხი ბრალდებულის სასარგებლოდ უნდა გადაიჭრას. აგრეთვე, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს დასკვნით (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2001 წლის 20 მარტის გადაწყვეტილება საქმეზე Telfner v. Austria, პუნქტი 15), უდანაშაულობის პრეზუმფცია დაირღვევა, თუ მტკიცების ტვირთი ბრალდების ნაცვლად დაცვას დაეკისრება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა მიუთითებს, რომ საქმის არსებითი განხილვა მიმდინარეობს იმ ბრალდების ფორმულირების ფარგლებში, რაც სახელმწიფო ბრალმდებელმა გამოძიების ეტაპზე დადგენილად მიიჩნია, ხოლო სააპელაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. როგორც უკვე აღინიშნა, **ა**-----
ს ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენით მსჯავრი დაედო მასში, რომ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის 10 ნოემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათის და იმავე დღის 18:00 საათის ეპიზოდები) გათვალისწინებული დანაშაულები.

სააპელაციო პალატა ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ საქმეში არ არსებობს საკმარისი მტკიცებულებები, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიიჩნევა **ა**-----
ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2018

წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

სააპელაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ საქმეზე ბრალდების მხარის მიერ შეკრებილი და მხარეთა შეთანხმებით, საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის „დ“ პუნქტის საფუძველზე, პრეიუდიციად მიღებული მტკიცებულებებით, კერძოდ, დაზარალებულის და მოწმეების - ნ-----ის, ს-----ის, ა-----ის, ა-----ის, ო-----ის, გ-----ის, ა-----ისა და ა-----ის გამოკითხვის ოქმებით, სტაციონარული პაციენტის სამედიცინო ბარათით, სამედიცინო ექსპერტიზის N9----- დასკვნით და შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით - გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უტყუარად დასტურდება **ა-----ის** მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენის ფაქტი, მაგრამ აღნიშნული მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დასტურდება **ა-----ის** მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის (2018 წლის 10 ნოემბრის ეპიზოდი) ჩადენა.

უნდა აღინიშნოს, რომ სააპელაციო პალატა **ა-----ის** მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში (2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათისა და იმავე დღის 18:00 საათის ეპიზოდები) ბრალეულობის დამადასტურებელ ზემოხსენებულ მტკიცებულებებს განიხილავს და აფასებს არა ცალ-ცალკე, განყენებულად, არამედ ერთობლიობაში, ზემოხსენებული მტკიცებულებებით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები ავსებენ და ადასტურებენ ერთი-მეორეს, ხოლო მათი ერთობლიობა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ადგენს და ადასტურებს, რომ **ა-----მა** ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათისა და იმავე დღის 18:00 საათის ეპიზოდები) გათვალისწინებული დანაშაულები.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციით და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად ყველა კატეგორიის საქმეზე დადგენილია ერთი სტანდარტი - ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა, დამაჯერებელი და უტყუარი მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებს პირის ბრალეულობას წარდგენილ ბრალდებაში, რომლიდანაც გამონაკლისი არ არის დასაშვები მიუხედავად იმისა, თუ რა კატეგორიისა და ბრალდების საქმე განიხილება. საკითხის იმგვარად განმარტება, რომ ოჯახური ძალადობის კატეგორიის საქმეთა სპეციფიკიდან გამომდინარე, დადგინდეს გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად დაბალი სტანდარტი (ანუ გამამტყუნებელი განაჩენი არ ეფუძნებოდეს უტყუარ მტკიცებულებებს), ვიდრე ამას საქართველოს

კონსტიტუცია და საპროცესო კოდექსი მოითხოვს, არსებითად ეწინააღმდეგება როგორც საქართველოს კონსტიტუციითა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, ასევე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებებით დადგენილ სტანდარტს, რითიც ირღვევა ადამიანის ერთ-ერთი მთავარი და ფუნდამენტური უფლება - სამართლიანი სასამართლო განხილვის უფლება.

სააპელაციო პალატა დაზარალებულ **ნ-----ის** გამოძიებაში გამოკითხვისას მიცემული ჩვენების შეფასებისას აცხადებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში (2018 წლის 10 ნოემბრის ეპიზოდი) აღნიშნული დაზარალებულის ჩვენება **ა-----ის** ბრალეულობის დამადასტურებელი ერთადერთი პირდაპირი მტკიცებულებაა. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ განმარტებულია, რომ მხოლოდ ერთი მტკიცებულების არსებობა არ აკმაყოფილებს გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს, რაც გულისხმობს ერთმანეთთან შეთანხმებულ, დამაჯერებელ და უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობას (საქმე №291აპ-17, 9 ნოემბერი, 2017 წელი).

რაც შეეხება მოწმეების - **ს-----ისა** და **ა-----ის** (დაზარალებულის მშობლები) ჩვენებებს, აღნიშნული მოწმეების მიერ გადმოცემული ინფორმაციის შეფასებისას სააპელაციო პალატა მიიჩნევს, რომ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში (2018 წლის 10 ნოემბრის ეპიზოდი) მათ მიერ მიწოდებული ინფორმაცია ირიბ ჩვენებას წარმოადგენს, რომელიც ეფუძნება სხვა პირის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას და არ დასტურდება **ა-----ის** მიერ ბრალად შერაცხული კვალიფიკაციით (მხედველობაშია საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება) დანაშაულის ჩადენაში მამხილებელი სხვა რაიმე პირდაპირი, უტყუარი და დამაჯერებელი მტკიცებულებით. სააპელაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტთან მიმართებით: ა) საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 წინადადების ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებს ამავე კოდექსის 76-ე მუხლით განსაზღვრული (2013 წლის 14 ივნისის რედაქცია) მტკიცებულების - ირიბი ჩვენების საფუძველზე გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შესაძლებლობას; ბ) საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 169-ე მუხლის პირველი ნაწილის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებს ამავე კოდექსის 76-ე მუხლით განსაზღვრული (2013 წლის 14 ივნისის რედაქცია) მტკიცებულების - ირიბი ჩვენების საფუძველზე პირის ბრალდებულად ცნობის შესაძლებლობას. ამრიგად, ზემოხსენებულ მოწმეთა ირიბი ჩვენებები კონსტიტუციით გარანტირებულ მტკიცებულებათა უტყუარობის სტანდარტს მოკლებულია და ვერ დაედება საფუძველად **ა-----ის** მიმართ

გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანას საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში (2018 წლის 10 ნოემბრის ეპიზოდი).

რაც შეეხება სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივარს, იგი აღნიშნავს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით **ა-----ის** მიმართ დანიშნული სასჯელი არის ღმობიერი და შეუსაბამო მის მიერ ჩადენილი ქმედებების ხასიათთან, იგი ვერ უზრუნველყოფს სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას და დამნაშავის რესოციალიზაციას. სახელმწიფო ბრალმდებელმა სააპელაციო საჩივარში განაჩენის გაუქმების საფუძვლად ასევე მიუთითა ის გარემოება, რომ განაჩენი სასჯელის ნაწილში არის უკანონო და დაუსაბუთებელი (იხ. სააპელაციო საჩივარი).

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა ვერ დაეთანხმება სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას მსჯავრდებულ **ა-----ისათვის** პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით დანიშნული სასჯელის გამკაცრების შესახებ. სასამართლო აღნიშნავს, რომ სახელმწიფო ბრალმდებელს წარმოდგენილ სააპელაციო საჩივარში არ მიუთითებია თუნდაც ერთი სამართლებრივი არგუმენტი, რომელიც პალატას შესაძლებლობას მისცემდა ემსჯელა და გამოეყენებინა მსჯავრდებულ **ა-----ისათვის** დანიშნული სასჯელის გამკაცრების საფუძვლად. ამასთან, ბრალდების მხარის მიერ სააპელაციო პალატის წინაშე მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოების დამადასტურებელი რაიმე ახალი მტკიცებულება დამატებით არ ყოფილა წარმოდგენილი, რაც სასამართლოს შესაძლებლობას მისცემდა ემსჯელა მისთვის დანიშნული სასჯელის დამძიმებაზე. იმავდროულად, სასჯელის დანიშვნისას სააპელაციო პალატა ითვალისწინებს დაზარალებულის პოზიციას, კერძოდ, სააპელაციო სასამართლოში დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი, დაზარალებულ **ნ-----ის** ნოტარიულად დამოწმებული განცხადებით ირკვევა, რომ ეს უკანასკნელი მეუღლესთან - **ა-----თან** შერიგებულია, მის მიმართ არ გააჩნია არანაირი პრეტენზია და მათ შორის ყველანაირი კონფლიქტი ამოწურულია.

პალატა განმარტავს, რომ სასჯელის სამართლიანობა უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. თითოეული დანაშაული და მისი ჩამდენი პირი თავისი ინდივიდუალურობით ხასიათდება და კონკრეტული დანაშაულისათვის გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებში არასაპატიმრო ალტერნატიული სასჯელის დანიშვნა ან თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლა იმთავითვე არ გულისხმობს მის უსამართლობას. შესაბამისად, ამ გარემოებების გათვალისწინებით, დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს თანაზომიერი და პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილ დანაშაულთან. მოცემულ საქმეზე სააპელაციო პალატას მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ ჩადენილი დანაშაულების სიმძიმის,

მსჯავრდებულის პიროვნების, შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებების გათვალისწინებით, მსჯავრდებულს დაუნიშნა სამართლიანი სასჯელი.

სააპელაციო პალატა ასევე ვერ დაეთანხმება სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივრის მოსაზრებას სასჯელის ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენის უკანონობასა და დაუსაბუთებლობასთან დაკავშირებით. როგორც სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნიდან ირკვევა, მოცემულ შემთხვევაში სახელმწიფო ბრალმდებელს რეალურად პრეტენზია გააჩნია მსჯავრდებულ ა-----ის მიმართ დანიშნულ სასჯელთან დაკავშირებით და ითხოვს მის გამკაცრებას (იხ. სააპელაციო საჩივარი), რაც, საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის თანახმად, დაკავშირებულია განაჩენის სამართლიანობასთან და არა განაჩენის კანონიერებასა და დასაბუთებულობასთან. განაჩენის კანონიერება და დასაბუთებულობა ფასდება იმ კრიტერიუმების მიხედვით, რომლებიც მოცემულია საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილებში. სააპელაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე ა-----ის მიმართ გამოტანილი, ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენი საქართველოს სსსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, არის დასაბუთებული და კანონიერი, ვინაიდან იგი ემყარება მოცემულ საქმეზე შეკრებილ, გონივრული ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიობას და განაჩენი გამოტანილია საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით. ამდენად, სააპელაციო პალატისათვის გაუგებარია პროკურორის პრეტენზია განაჩენის კანონიერებასა და დასაბუთებულობასთან დაკავშირებით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატა მივიდა დასკვნამდე, რომ ა-----ის მიმართ დადგენილ, ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, ა-----ი ცნობილი უნდა იქნას უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, ხოლო განაჩენი სხვა ნაწილში უცვლელად უნდა იქნას დატოვებული.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს სსსკ-ის 298-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, –

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

ახალციხის რაიონული პროკურატურის პროკურორ კ-----ის სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ითქვას უარი;

მსჯავრდებულ ა-----ის ინტერესების დამცველი ადვოკატების - ნ-----

-----ისა და ი-----ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

ცვლილება შევიდეს ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 1 მარტის განაჩენი ა-----ის მიმართ;

ა-----ი ცნობილ იქნას უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში;

ა-----ი ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 300 საათის ვადით (2018 წლის 1 დეკემბრის 05:00 საათის ეპიზოდი);

ა-----ი ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლის ვადით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლის გამოყენებით, ჩაეთვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვროს 3 წელი (2018 წლის 1 დეკემბრის 18:00 საათის ეპიზოდი);

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, დანაშაულთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმოს ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და **საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ა-----ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლის ვადით, რაც, საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლების თანახმად, ჩაეთვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვროს 3 (სამი) წელი;**

ა-----ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის დრო - 2018 წლის 2 დეკემბრიდან 2018 წლის 6 დეკემბრის ჩათვლით.

პირობით მსჯავრდებულ ა-----ის ყოფაქცევაზე კონტროლი და დახმარება განახორციელოს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიულმა ბიურომ, მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

ცნობად იქნას მიღებული, რომ ა-----ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო, გაუქმებულია და ყადაღა მოეხსნას გირაოს უზრუნველყოფის მიზნით დაყადაღებულ ა-----ის (პ/ნ 4-----) საკუთრებაში არსებული 35 000 ლარის ღირებულების უძრავ ქონებას, მდებარე: ახალციხის რაიონი, სოფელი ჭ-----ი. ს.კ.6----- (2018 წლის 05 დეკემბრის

№12/071-18წ. განჩინება);

ნივთიერი მტკიცებულება:

საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ:

ა-----ის პირადობის მოწმობა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტი დაუბრუნდეს ა-----ს;

განაჩენი კანონიერ ძალაშია გამოცხადებისთანავე და ექვემდებარება აღსრულებას;

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ. თბილისში, ძმ. ზუბალაშვილების ქ.№6) მისი გამოცხადებიდან ერთი თვის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე:

გ. კახეთელიძე